

УКРАЇНА ЗАТРИМУЄ ЯДЕРНІ РАКЕТИ

Київ (УНІАР). — Тут 19—20-го серпня на сесії Верховної Ради України депутати обговорили питання національної безпеки, з урахуванням економічних, соціальних, військових та екологічних аспектів.

З доповідями виступили: віцепрем'єр-міністр з питань військово-промислового комплексу Валерій Шмаров про стан і заходи для забезпечення національної безпеки держави; голова Служби Безпеки України Євген Марчук про виконання завдань, покладених на СБУ; міністр закордонних справ Анатолій Зленко про заходи зовнішньо-економічного характеру для забезпечення національної безпеки України; міністр оборони України Віталій Радечий про підвищення бойової готовності Збройних Сил України.

Депутати розглянули низку законопроектів, якими передбачено створення Ради Національної Безпеки України, зміни до Конституції, закон про мобілізацію, про збереження і подальший розвиток ракетно-космічного потенціалу, про державну таємницю, про оборону України, а також воєнну доктрину.

Обговорювати концепцію забезпечення національної безпеки мали на закритому засіданні, однак частина депутатів запропонував, заявивши, що не годиться ховатися від свого народу. Тому на закритому засіданні обговорили лише воєнні проблеми. І на цьому закритому пленарному засіданні було ухвалено воєнну доктрину. Пізніше депутати пояснили журналістам, що їх вразили цифри, наведені міністром оборони В. Радечим, що лише 26 відсотків військової техніки забезпечено матеріально. Решта 75 відсотків техніки стара і потребує заміни. Українська армія нараховує 700,000 людей, а до 1995 року має бути зменшена до 450,000. Потрібна база воєнна доктрина, щоб забезпечити дії на випадок раптового виникнення воєнної загрози. Радечий запропонував з участю Президента Кравчука провести військові навчання, не відмовляючись від найновішої технології та високоточної зброї.

В затвердженій воєнній доктрині сказано, що Укра-

їна прагне в майбутньому стати без'ядерною державою, але пов'язує цей процес з відповідними діями інших ядерних держав світу щодо ядерного роззброєння і чекає від світової громадськості надання надійних гарантій власної безпеки. Згідно з рішенням Верховної Ради, ядерні ракети, як і інша власність колишнього СССР, розташовані на території України, перейшли у її власність. Отже виникла ситуація, коли Україна фактично набула тимчасового ядерного статусу.

Під час перерви в праці сесії Президент Кравчук зустрівся з журналістами. На запитання щодо ратифікації Україною договору Старт-І Л. Кравчук підтвердив, що Україна готова зліквідувати 130 рідкопаливних ракет, а 46 твердопаливних залишить у себе, знявши з них коди, що забезпечують їх, наприклад, на ЗСА. Кравчук підкреслив, що доки Україна не отримає гарантій власної безпеки з боку інших держав, вона не зможе дати таких гарантій чужим державам. Однак, додав Президент, і Україна, і всі інші ядерні держави повинні далі йти шляхом ядерного роззброєння. Кравчук знову висловився за створення Міжнародного фонду ядерного роззброєння.

Західні агентства подали відгук на заяву Л. Кравчука, де зазначено, що Україна є третьою ядерною державою світу, бо має більше ядерних босголовок, ніж Франція, Великобританія та Китай разом. У газеті „Вашингтон Пост" сказано, що їх вразили цифри, наведені міністром оборони В. Радечим, що лише 26 відсотків військової техніки забезпечено матеріально. Решта 75 відсотків техніки стара і потребує заміни. Українська армія нараховує 700,000 людей, а до 1995 року має бути зменшена до 450,000. Потрібна база воєнна доктрина, щоб забезпечити дії на випадок раптового виникнення воєнної загрози. Радечий запропонував з участю Президента Кравчука провести військові навчання, не відмовляючись від найновішої технології та високоточної зброї.

В затвердженій воєнній доктрині сказано, що Укра-

Запроваджують українську педагогічну систему

Київ (УНІАР). — Тут 16-го жовтня в Київському Педагогічному Університеті ім. Михайла Драгоманова відбулися установчі збори київського відділу Українського Педагогічного Товариства ім. Григорія Ващенко (УПТГВ). Ця громадська педагогічно-освітня організація вчителів та вихователів започаткована з ініціативи Конгресу Українських Націоналістів (КУН), діє згідно з конституцією України, чинним законодавством та статутом УПТГВ. Своєю діяльністю організація спрямовує на освоєння системи освіти і виховання, що її створив педагог професор Григорій Ващенко.

Організація опікуватиметься встановленням дружніх відносин з іншими на-

родами та етнічними меншинами для культурного і економічного розвитку України, боротиметься проти залишків большевицького тоталітаризму, шовінізму та імперіалізму як шкідливих концепцій виховання.

Референт освітньо-виховної референтури КУН Леонід Ковальчук у своїй доповіді розповів про форми діяльності організації. Окрім лекцій, будуть організовані дискусії, конференції, семінари, виставки, екскурсії, видання педагогічної літератури і співпраця з педагогічними установами. Кадрову проблему українського шкільництва, на думку Ковальчука, можна розв'язати доведенням переваг української педагогічної концепції та впровадження її у життя.

І. Салія звільнено з посади префекта

Київ (УНІАР). — Тут 15-го жовтня у приміщенні Університету „Києво-Могилянської Академії" відбулася пресова конференція, на якій оприлюднено заяву ректора КМА Вячеслава Брюховецького про звільнення Івана Салія з посади префекта за його „непрофесійність", як сказав ректор.

У заяві сказано, що за п'ять місяців праці „повномірою" виявився „непрофесіоналізм цього керівника". В основу своєї діяльності „префект поклав зв'язок з різними малими підприємствами, більш того, основ-

ний наголос зробив на розчленуванні університету шляхом створення на його базі кількох малих підприємств". Для цього Салія вдавася „до фабрикації фальшивих документів, підписавши неіснуючий наказ про створення ремонтно-будівельної дільниці як юридичної особи з дуже широкими повноваженнями". Ректор підкреслив, що така діяльність суперечить чинному законодавству і наносить матеріальну та моральну шкоду університету.

І. Салія на пресовій конференції присутній не був.

Відбувся з'їзд Асоціації Комерційних Банків України

Київ (УНІАР). — У Пущі-Водиці 15-16-го жовтня відбувся 2-й З'їзд Асоціації Комерційних Банків України. Із вступним словом виступив голова Верховної Ради України Іван Плющ. Виголосили співдоповіді президент асоціації Олександр Сугоняко, міністр фінансів Григорій П'ятаченко та міністр економіки Роман Шпек.

Г. П'ятаченко виступив за регулювання державою і Національним Банком України курс валют, але для цього, вважає він, треба вдосконалити сам механізм регулювання.

Міністр фінансів ствер-

див, що в державі відсутні ринкові відносини, немає товарного ринку і заклав його розвиток. Зокрема потрібне роздержавлення, приватизація і демонополізація виробництва. Коли держава є домінуючим власником, то це неефективно, зауважив Р. Шпек.

Голова правління Банку „ІНКО" Петро Мірошников визначив ситуацію в Україні як „гіпердепресію". „Одні змушуватися, а інші терплять — в ім'я відсутності громадянської війни". Голова Національного Банку України Віктор Ющенко визначив три критерії стану економіки в державі: структурний застій, коли нічого не хоче робити; повний провал нової політики; популістична соціологічна політика. Як зазначив Ющенко, ринок став таким, на якому гроші не працюють і найпершим та найбільшим злом є інфляція. НБУ випустив приблизно 14 трильйонів карбованців, але ця емісія була замовлена державою і пішла на її потреби, заявив голова НБУ. Ющенко пояснив становище НБУ щодо відносин з комерційними банками і висловив надію, що банкіри стануть консолідуючою силою в економічному розвитку України.

Учасники З'їзду змінили назву асоціації. Тепер вона називається Асоціацією Українських Банків (АУБ). Схвалено кодекс честі банкіра.

По закінченні З'їзду ко-респондент УНІАР звернувся за поясненням з приводу проблеми, яка обговорювалася в кулуарах, і, здається, стала причиною надзвичайного З'їзду — надання комерційним банкам кредитів державі на закупівлю цукрових буряків. Пода-

Американці в Сомалії втримуються від активних дій

Могадішу, Сомалія. — В середу, 20-го жовтня, командування американськими наземними військами в Сомалії Томас Монтегмері заявив, що його відділи припиняють патрулювання вулиць сомалійської столиці. Він сказав, що його війська можуть вийти з казарми тільки у випадку збройної сутички сомалійських бойовиків з „голубими шоломами". Форматив швидко розгортається в місті, але американці втримуються від активних дій.

Могадішу, Сомалія. — В середу, 20-го жовтня, командування американськими наземними військами в Сомалії Томас Монтегмері заявив, що його відділи припиняють патрулювання вулиць сомалійської столиці. Він сказав, що його війська можуть вийти з казарми тільки у випадку збройної сутички сомалійських бойовиків з „голубими шоломами". Форматив швидко розгортається в місті, але американці втримуються від активних дій.

З останніх повідомлень агентства Ассошіейтед Пресс виглядає, що генерал Айдід не має наміру конфліктувати зі З'єднаними Штатами, розуміючи, що відхід американців з країни ускладнив би його власне становище. Шоправда, того ж дня, в середу, коли генерал Т. Монтегмері прогнозував, що обмежує участь своїх військовиків у сомалійських діях, бойовики генерала Айдіда спробували ракетною збити американський гелікоптер над Могадішу.

Палата Репрезентантів припинила фінансування декількох наукових проєктів

Вашингтон. — У вівторок, 19-го жовтня, Палата Репрезентантів 264 голосами проти 159 припинила фінансування декількох „недоцільних і дорогих наукових проєктів".

Однією зі жертв зменшення видатків на наукові дослідження став найбільший у світі „суперколайдер" — прискорювач елементарних часток — в Тексасі, на створення якого Адміністрація планувала виділити 11 біл. дол.

Спостерігачі нагадують, що це вже не перша спроба законодавців „похоронити" „суперколайдер", однак тепер противники „божевільних витрат грошей" застосували нову тактику. Вони виступили вже не проти самого проєкту і його нібито неадекватності наукової обґрунтованості, а тільки проти його вартості. Створення „суперколайдера" планувалося ще в 1982 році і тоді його кошторис становив 4,5 біл. дол. За десять років сума збільшилася вдвічі, як і запевняють противники проєкту, це ще не кінець.

Попередні наміри конгресменів скасувати цей науковий проєкт натрапили на опір Сенату, який відмовляв фінансування і цим підтримував фірми, дуже зацікавлені у здійсненні проєкту.

Тепер, як виглядає, дійшло до розв'язки. Демократ з Луїзіани Беннет Джанстон, який був одним з найбільш впливових захисників проєкту, назвав вівторок, 19-го жовтня, „чорним днем американської науки".

Крім „суперколайдера", Палата Репрезентантів прийняла рішення припинити фінансування декількох наукових проєктів, серед них — програму створення нового двигуна для космічних кораблів.

Вашингтон. — У вівторок, 19-го жовтня, Палата Репрезентантів 264 голосами проти 159 припинила фінансування декількох „недоцільних і дорогих наукових проєктів".

Однією зі жертв зменшення видатків на наукові дослідження став найбільший у світі „суперколайдер" — прискорювач елементарних часток — в Тексасі, на створення якого Адміністрація планувала виділити 11 біл. дол.

Спостерігачі нагадують, що це вже не перша спроба законодавців „похоронити" „суперколайдер", однак тепер противники „божевільних витрат грошей" застосували нову тактику. Вони виступили вже не проти самого проєкту і його нібито неадекватності наукової обґрунтованості, а тільки проти його вартості. Створення „суперколайдера" планувалося ще в 1982 році і тоді його кошторис становив 4,5 біл. дол. За десять років сума збільшилася вдвічі, як і запевняють противники проєкту, це ще не кінець.

Попередні наміри конгресменів скасувати цей науковий проєкт натрапили на опір Сенату, який відмовляв фінансування і цим підтримував фірми, дуже зацікавлені у здійсненні проєкту.

Тепер, як виглядає, дійшло до розв'язки. Демократ з Луїзіани Беннет Джанстон, який був одним з найбільш впливових захисників проєкту, назвав вівторок, 19-го жовтня, „чорним днем американської науки".

Крім „суперколайдера", Палата Репрезентантів прийняла рішення припинити фінансування декількох наукових проєктів, серед них — програму створення нового двигуна для космічних кораблів.

У АМЕРИЦІ

ТЕПЕРІШНІЙ УРЯД ЗСА, у рамках плану зменшення випускнення отруйних газів у повітря, які загрожують значним потеплінням глобального клімату, вирішив не заводити законних заборон, а радше залишити контролю на добровільній базі. Таким рішенням дуже були невдоволені групи охорони довкілля, які уважають, що пропонувані план фаворизує індустрію. Навіть Фонд охорони довкілля, який відомий із свого поміркованого ставлення, задивляється скептично на план Уряду.

У СЕРЕДУ, 20-ГО ЖОВТНЯ, Уряд президента Білла Клінтона оприлюднив нову протинарковану стратегію для цілої країни, яка на думку багатьох є тільки відгомном його виборчої обіцянки про західні присвятити більше уваги та фондів на поборювання цього лиха. Про те, що сам план ще не є зовсім скрісталізованим, говорив перший дорадник президента для справ наркомафії Ллі Бранн, який підкреслював важливість цього підставового плану та повідомив, що всі подобиші будуть виготовлені наступного лютого, як вже Урядом буде відомий бюджет призначений для цієї проблематики.

ПІСЛЯ ДОВГОТРИВАЛИХ переговорів між групами охорони довкілля та паперовою промисловістю Уряд президента Білла Клінтона видав розпорядження-наказ, що державні та військові відомства мусять вживати папір, який має у собі бодай 20 відсотків рециркуляційного волокна. Це розпорядження зобов'язує до кінця наступного року, бо вимога збільшується до 30 відсотків до 1998 року. Хоча Федеральний уряд укупі для свого вжитку тільки два відсотки паперу з усь 22 міл. тонн, що їх виробляють у ЗСА кожного року, то зарядження має також послужити прикладом для всіх інших.

ПОСЕРЕДНИКИ ЗСА та Організації Об'єднаних Націй запропонували демократично обраному президенту Гайті о. Бертранді Арістіді, щоб він подумав над тим, чи не аключити до свого кабінету деяких підприємців і членів йому ворожих партій, що в минулому виступали проти нього. Однак це пропозицію категорично відкинув президент Арістіді і його дорадники зі закидом в сторону ЗСА, що вони хочуть у цей спосіб запровадити Б. Арістіда, тому договориються з його військовими противниками.

ЧОРНОБИЛЬСЬКУ АЕС НЕ ЗАКРИЮТЬ

Київ. — У четвер, 21-го жовтня, Верховна Рада України схвалила рішення про дозвудати продукувати ядерну енергію на Чорнобильській Атомній Електростанції.

Депутати поіменно проголосували постанову „Про деякі заходи забезпечення народного господарства електроенергією". Першим пунктом цієї постанови є припинити важливість постанови Верховної Ради УССР з 2-го серпня 1990 року „Про мораторій на будівництво нових атомних електростанцій на території УССР". Друга точка передбачає затвердження пропозиції Кабінету Міністрів України продовжувати використовувати Чорнобильську АЕС. Головним аргументом такого рішення стало те, що очікувані запаси вугілля на Теплової Електричній Централі становитимуть на початок наступного року 2 міл. тонн, коли два роки тому ці запаси становили 12 міл. тонн. У такій ситуації, як зазначено на засіданні, Україна взим-

ку просто „замерзне".

Хоч Чорнобильська АЕС була місцем найбільшої в світі атомової катастрофи у 1986 році то існуюча ситуація в країні змусила ВР прийняти таке рішення. На це вплинули не тільки брак енергії, але також бажання бути не так цілковито залежними від Росії, з якою Україна має труднощі від часу розпаду СССР.

Американські експерти та українські науковці вже раніше скритикували атомові реактори типу чорнобильського як надто небезпечні та пропонували їх закрити. ЗСА офіційно та постійно протестує проти вживання цього типу реакторів і старанієм зменшенням фондів, призначених для ринкового переходу, вплинути на рішення тих країн, а також заохочують інші міжнародні фінансові установи відмовляти тим країнам фінансової допомоги.

Захід турбується другою небезпекою реакторів типу Чорнобиля та їхнім впливом на здоров'я громадян довколишніх країн.

У СВІТІ

ЛИТОВСЬКІ ЖУРНАЛІСТИ провели перед будинком уряду демонстрацію „проти безпорадності вищих державних інституцій у боротьбі з організованою злочинністю". Приводом до протесту було відкриття мафіозного заступника головного редактора газети „Республіка" Вітааса Лінгіса, автора гострих статей, спрямованих проти мафіозних структур у Литві. Учасники демонстрації висули вимогу резигнації генерального прокурора республіки Артура Павлиускаса, „оскільки цей державний чиновник виявився абсолютно непридатним до виконання своїх службових обов'язків".

ГОЛОВА ЦЕНТРАЛЬНОГО банку Росії Віктор Герасенко, виступаючи в Москві на міжнародній конференції, присвяченій банковим проблемам, повідомив, що до кінця року інфляція в Росії становитиме 1,000 відсотків. Він підкреслив, що в країні діють так звані немонетарні чинники, серед них — лібералізація цін на енергетику і зерно. Продовжується також промисловий спад, спричинений старінням основних фондів підприємств і збільшенням монополізму тих галузей виробництва, котрі є головними генераторами підвищення цін.

ПРЕЗИДЕНТ ПОЛЬЩІ Лех Валенса офіційно призначив лідера Польської селянської партії 34-річного Владислава Павляка прем'єр-міністром країни. Це сталося у висліді перемоги опозиційних партій у вересневих районних виборах. Дотепер В. Павляк працював радником зі своєю родиною на власній 17-гектарній фермі, займався економікою та філософією і керував добровільною сільською протипожежною охороною. Він уже один раз займав пост прем'єра — влітку 1992 року, але втримався при владі тільки 33 дні, бо під час урядової кризи не зміг сформувати нового уряду.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ Франсуа Міттеран під час дводенної візиту до Ємену заявив, що його країна на прохання Організації Об'єднаних Націй залишить свій військовий контингент у Сомалії до безреша наступного року, однак лише для участі „у справді гуманітарних операціях". Французький лідер уточнив, що „глибше втягнення у внутрішній сомалійський конфлікт не має сенсу. Якщо мова йде про гуманітарну діяльність, то ми до неї готові, однак у випадку збройного конфлікту подивимося на всю цю проблему інакше". Ф. Міттеран сказав також, нібито З'єднані Штати домагаються „військового реваншу" у Сомалії.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Японії Цутумо Гата у телефонній розмові з міністром закордонних справ Росії Андреем Козиревим закликав російську сторону втриматися від заплянуваного на найближчий час нового скидання в Японське море радіоактивних відпадів. Ц. Гата підкреслив, що всі японці є дуже занепокоєні цими російськими діями, і лише відмова Росії від дальшого занецинення Японського моря дозволить зберегти добру основу для розвитку стосунків між обома країнами, яку було створено під час недавньої візиту в Токіо російського президента Бориса Єльцина.

В КИТАЇ ПРОТЯГОМ ДЕСЯТИ днів тривав приготування до 100-річчя від дня народження Мао Дзеdongа. Понад 15,000 працівників центральних партійних органів відвідали мавзолей на пекінській площі Тяньаньмєнь, щоб вклонитися перед забальзамованим тілом колишнього вождя і залишити там живі квіти. На батьківщині „великого стержневого", в провінції Гуаньчун, розпочалася праця над створенням телевізійного кіна про дружбу Мао Дзеdongа з американцем Едгаром Сноуом, який першим із закордонних журналістів в 1928 році відвідав „революційну" базу на північному заході Китаю і близько познайомився з Мао. В ці дні Китай знову переживає „маоманію" — всі носять сорочки з портретами „героїв" і радками його „безсмертних" віршів, а також наруканні пов'язки колишніх гуньмєнь.

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУЛИСЯ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ УНС П'ЯТЮХ ОКРУГ УНСОЮЗУ

Союзівка. — У суботу, 9-го жовтня тут відбулися осінні організаційні наради п'яток Округу, — Бостон, Нью Гейвен, Сиракузи-Ютика, Трой-Олбані і Вунсакет. Ці наради є завжди призначені для підсилення організаційної праці по Округах. Цього року вони мали за мету також поінформувати союзівний актив про плани відзначення 100-ліття УН-Союзу та про Конвенцію, намічену на 1994 рік. Запрошено до участі у нараді відділових секретарів, організаторів, членів Управ Округних Комітетів, членів Управ відділів і всіх членів УНСОюзу, яким не байдуже доля нашої організації.

Нарадами провадили голови, представники Ульяна Дячук та головний секретар Володимир Сохан. Участь у нарадах взяло 36 осіб та багато гостей, друзин учасників і тих, які перебували на Союзівці. Наради відкрила У. Дячук і попросила всіх разом відмовити молитву Отче Наш. Описала потривола до головного стола членів Головного

За президіальним столом (зліва): У. Дячук, В. Василенко, В. Квас, А. Худолій і В. Корчинський

Уряду — Володимира Кваса, Аліка Худолія, Володимира Корчинського та Анну Ремик, як також голів Округних Комітетів, а саме: Павла Шевчука (Трой-Олбані), Володимира Василенка (Нью Гейвен), Леона Гардіно (Вунсакет).

Тому, що організаційна діяльність є в першу чергу програми таких нарад, У. Дячук попросила присутніх

голів Округ дати звіт про проведену організаційну працю у їхніх Округах.

В Корчинський, голова Округу Сиракузи-Ютика звітнував, що до кінця вересня ц. р. Округа придбала 43 нових членів на покриття квоти 60 членів. Перед веде Відділ 271-ий у Елмайра, який придбав 29 членів, а

(Закінчення на стор. 3)

(Закінчення на стор. 3)

Конфлікт Президента зі Сенатом

Вже ввійшло в американську політичну традицію, що між Білим Домом і Капітолом існує суперництво за владу. Очевидно, того культурного суперництва не слід порівнювати з некультурною боротьбою за владу у Москві, яка довела до стрілянини. За Конституцією ЗСА президент має більшу владу, ніж будь-який інший лідер вільного світу. Він є президентом і прем'єром в одній особі, верховним командантом усіх збройних сил держави, він вибирає собі заступника, віцепрезидента, ще під час виборчої кампанії, після записання створює свій уряд, призначає кандидатів до Верховного Суду, амбасадорів до всіх держав, з якими Америка має дипломатичні зв'язки. Але всі кандидати, що їх вибирає Президент, мусять дістати апробату від Сенату. Тому кожний президент згори мусить брати до уваги, чи даного кандидата на міністра такого то resortу, чи до Верховного Суду або амбасадора — Сенат затвердить. Були не раз випадки, що Сенат відкидав висунену Президентом кандидатуру і це була прикра для установи президентури поразка.

Від формату, підготовки й досвіду кожного президента залежить, щоб взаємини між репрезентантом держави, який є теж верховним адміністратором, та законодавцями проходили гладко, без скреготу. Джордж Буш, який мав першорядну підготовку до свого Уряду й великий досвід (8 років віцепрезидентури) вмів ладнати навіть із Конгресом, з більшістю членів іншої політичної партії. Білл Клінтон тієї підготовки ні досвіду не має і тому в цьому першому році його урядування виривають раз-у-раз суперечки між демократичним Президентом і демократичним Конгресом, чи пак його вищою палатою — Сенатом.

Зразу ж у перші тижні урядування президента Клінтона голова Комісії оборони у Сенаті Сем Хан запротестував проти розпорядку Президента про допущення гомосексуалістів до служби в усіх родах збройних сил. Сенатор-демократ Патрик Мойніген (колишній амбасадор в Індії) запротестував проти затримання установи Сошел Секюриті у спробах балансувати державний бюджет. Останній — найповажніший — конфлікт виринув після проголошення Президентом, що він видає наказ всім військовим кораблям переводити блокаду Гаїті, щоб проголошені Радою Безпеки економічні санкції проти цієї країни не були порушені якимись доставами зовні. На телевізійному екрані можна було бачити схвилюваних сенаторів, які виступали в обороні принципу: кожна виправа будь-якої частини збройних сил Америки поза сухопутні чи морські кордони країни мусить дістати апробату Сенату і кожний план такої виправи повинен заздалегідь опинитися у Сенаті. У даному випадку Президент, на думку сенаторів, порушив цей принцип, поминувши Сенат, не поінформувавши його і не запитавши його згоди.

В американському політичному світі і в його верхівці, якою є Сенат, а також у широких колах американського суспільства є поділені думки: чи Америка повинна активно ангажуватися у тамошній політичній кризі та ще й погрожувати збройною інтервенцією задля заведення там демократії. Воно тісно пов'язане з проблемою американського великодержавницького лідерства у вільному світі, але й з проблемою, чи Америка має бути "міжнародним поліціантом". У теперішньому конфлікті Президента з Сенатом ідеться не так про Гаїті, тамошнього диктаторського генерала і прогнаного до ЗСА тамошнього, народом вибраного, президента, як саме про принцип: президентові не можна розпоряджатися збройною силою, хоч він є її верховним командантом, — без попередньої згоди Конгресу. Помилка Президента Клінтона у тому, що він просто або забув, або не знав про існування такої процедури. Це доказ, що Клінтон не має добрих дорадників, бо він напевне не планував іти на прохання Сенату. Одна помилка тягне за собою іншу: тією першою був не дуже щасливий вибір нового державного секретаря, який не мав ніякої дипломатичної чи бодай академічної підготовки до такого високого становища.

Нинішню політичну ситуацію в Україні не можна схопити не взявши до уваги тренд, який зарисовується щодо концепту "державнація". Світ переживає відносно того деякі невпевненість, а то й сконфузнення. Націоналізм і комунізм не могли співіснувати, як про те мріяли наші Хвильові. Тож зрозуміло, що після дебаклу совєтизму розгорілися націоналістичні аспірації, почавши від Балтики. Націоналістичний запал розгорівся особливо серед народів Югославії.

Це твориться, коли на Заході навіть націоналізм здійснений і закріплений у старих національних державах, наче розвивається. Національні державні спільноти переходять процес трансформації. На це вказують судороги, пов'язані зі здійснюванням ідей маастрїхського договору. Грядуть протести, іноді навіть дразливі, але все ж переміг переконання, що повний теоретичний суверенітет треба дещо скоротити для досягнення цілком конкретних цілей, як відсутення збройних конфліктів у змаганні за ринки збуту. Найважче погодитися з тим, що у вільному ринку державні кордони — не непрохідні мурі. Прохо-

Микола Бараболяк

ПОЛІТИКА Л. КРАВЧУКА У ДЕЯКІЙ ПЕРСПЕКТИВІ

II

дять міграції народів, головню з бідніших країн до більш розвинутих, як оце нині засвідчують Німеччина і Франція. Виникають серйозні конфлікти на тому тлі. Лідер французьких націоналістів Ле Пен волає: "В короткому часі чужинці творитимуть більшість на вулицях Парижу!". Такі наслідки демократії і вільної економіки в Європі.

А в Америці? В 1992 році до ЗСА прибуло 975,000 чужинців. В тому числі коло 350,000 азіатів (повірте?), понад 200,000 мексиканців, з Європи всього коло 140,000. Статистика рахується з тим, що за 25 років в ЗСА буде коло 40 млн. мексиканців, коло 60 млн. чорного населення, а кількість азіатів теж принаймні подвоїться. Міста заллють народи, що нині є "меншинами", а дотеперішні автохтонні переймуть оборонну роль "меншин". Взяти при тому до уваги теж психологічний фактор: агресивність ново-прибуваючих. Автохтонні

ЗСА у відвороті — вже нині слідно на вулицях великих міст.

Коли я прибув до цієї країни при кінці 40-их років, можна було говорити про американську "націю". Були тоді як видимий європейський корінь національної ідентичності (чорні наче не входили в рахунок). Сьогодні маємо "комоніти", зародки "націй": афро-американську, єспанську, філіппінську — не порахуєте. Нові національні спільноти у збірній спільноті під ім'ям ЗСА? Можна виключити нову громадянську війну між ними у майбутньому? Не стають "генги" наче за роками національних міліцій, парамілітарними одиницями? Бідна демократія. Коли б тут не давалося можливості недемократично використовувати принципи демократії для укріплення демократії... А то обороняючи принципи конституції про право мати зброю доводиться до того, що неозброєному небезпеч-

но вийти на вулицю.

Чому затримує ця питання "генги" вимішування народів, затрати національної ідентичності в усталізованих державних системах? А тому, що ця сама проблема є в корені державного буття нашої молоді держави. Маємо з "генгами" клопіт теж в Україні, хоч це не продукт нашого народу. Започаткували це в Україні і надали йому стиль і напрям чужинці. (Як у Москві звичають чеченів і азербайджанців у насадженні злочинності). Головна проблема України — це теж "лімігранти", як і в Європі й Америці. Різниця в тому, що ми маємо нині в Україні 28 відс. прибулців, головню з півночі, але це стара імміграція. Це росіяни, які уже від сторіч тікають з холодної півночі на Україну. Вони вже вросли в Україну. Це не як ті турки в Німеччині, чи алжирці у Франції. Врешті і характер їх не той. Росіяни прибули на Україну як завоювальники, адміністратори, сторожі в'язниць, наставники. Та коли б тільки те. А найтрагічніше те, що вони зуміли переконати нашого брата, що його культура нижча від російської. Тож

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про демократію у побуті

Про демократію тепер говориться та пишеться більше, але будь-якого ступеня уведення демократизації після довгих років совєтського тоталітаризму змінило побут і настанову населення в країнах СНД, а вже зокрема у найближчій нашому серцю українській демократичній державі. Ця свобода дій та думання, яка дісталася нашим землякам, має свої добрі, але також і свої гірші наслідки, які вже бачимо виразно після перших двох років самостійності. Зокрема бачимо ці від'ємні наслідки зле зрозумілі демократизації серед молодших віком громадян, які уживають її беззастережно і безкритично. Свобода перемінюється в гуляйполе, а злі навички з Заходу приймаються так швидко, що аж лячно стає.

Більшість із цих злих навичок приходять з американського континенту і саме це насуває у нас дивне порівняння. Бо саме у цій так вільній та демократичній країні, в якій ми живемо, молоді з однієї сторони користуються всіма благами демократичного устрою, в якому кожному дозволено думати і робити як забажає, — а з другої сторони, ми бачимо, як молоді люди тут стараються докинути наслідувати пануючі звички чи моди і ні в якому випадку не випадає їм в умі.

Не вірте? Погляньте лише довкруги себе — як однакова старають-

ся виглядати підлітки однієї чи другої статі і це не зважаючи на барву шкіри чи соціальне походження. Чому, наприклад, усі хлопці старають ся докинути носити шапки дашками дозад, так як це з практичних причин робить один із дев'яток змагунів бейзбольної дружини? У нього це оправдане практичністю, але чим оправдують цей однострій у загальному молодому поколінні — важко збагнути. Подібну уніформованість бачимо в довжінні неодмінної частини одягу славних "джінсах", у з правила заведеного верхнього одягу зі шкільних, немов на високогірську мандрівку черевачки, які на вулиці американських міст зовсім не потрібні.

Все це, можна б сказати, тільки мода і промисел, як все інше. Але нас заставляє не так сам вигляд цієї теперішньої моди, яка напевно колись зміниться, але той факт, що вільна американська молодь немов краще тепер починає ся, коли вона однакова, рівна, така як інші, а не індивідуальність кожне для себе.

І саме в першому вирі демократизації молоді країн СНД, в тому числі і України, приймає ці усі "моди" західних однолітків та хоче бути докинок такими, як вони і в одязі, і у звичках, і у музиці, і в захопленні стереотипами та обожнюванні тепер найближчому популярних співаків, акторів чи спортсменів.

Обсервуємо це дивне явище збоку і ставимо собі питання, чому воно так? В чому сила стереотипу і зле зрозумілі демократії в побутовому житті молодих поколінь?

O-KA

Юрій Стефанівський, Львів

УКРАЇНА СТАЛА ЧЛЕНОМ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНОГО ЗВ'ЯЗКУ

вами світу, японські "Сомотома корпорейшн", що продукують найкраще у світі обладнання для радіонавігаційного зв'язку, та добре відома в нас NEC, яка свого часу вже забезпечила Україну станцією для зв'язку з регіоном Індійського океану та обладнанням для чотирьох інших систем зв'язку.

За минулий рік партнери виконали значний обсяг робіт — встановлено дві антени, що являють собою величезні тарелі діаметром 25 та 32 метри кожна, здатні витримувати вітрове навантаження до 30 метрів на секунду. Одна із них спрямована на зону Індійського океану і забезпечує зв'язок з усіма країнами світу, крім регіону Атлантики, який перекриває інша. Значні геометричні розміри приймально-передаючих антен дозволяють для їх живлення використовувати електрику потужністю всього 6 ватт, що, в свою чергу, забезпечує досить незначний рівень електромагнітних полів, а значить, екологічно безпеку мешканців міста Золочеве, села Сасів та інших прилеглих до станції населених пунктів.

Найсучасніше цифрове

обладнання, яке встановила фірма En-I-Ci, що замінило застаріле, є набагато зручніше, надійніше та дешевше від останнього, дозволило вже сьогодні мати 1,500 каналів зв'язку з усіма країнами світу і дає перспективу найбільш швидко довести цю кількість до 8,000.

Введення в експлуатацію центру "Азимут—Львів" має також велике політичне значення, бо відтепер Україна подолає технічне відставання від розвинутих країн світу і ввійшла до системи всесвітнього зв'язку. Ми позбулися інформаційної залежності від Росії (адже раніше увесь зв'язок України зі світом відбувався через Москву). Навпаки, з цілим рядом країн світу (Австралією, Індією, Іраком, Іраном, Пакистаном, Японією та іншими) Росія може спілкуватися виключно через Львівщину. Де факто і де юре визнанням цього буде участь вже в середині жовтня України в конференції "Інтелсат", як повноправного члена цієї престижної організації.

Центр космічного зв'язку вже почав приносити наші державі значні матеріальні прибутки. Та ж Ро-

сія платитиме нам за користування каналами зв'язку щомісяця 1,000 доларів за кожний. Значні надходження фондів дають також міжнародні переговори, оскільки за кожну хвилину розмови клієнти платитимуть 2 дол., а утримання найдорожчого каналу обходиться станції місячно до 300 дол.

Про світове, без перебільшення, значення введення до експлуатації станції "Азимут—Львів" свідчила присутність на її відкритті у Золочеві високих гостей, серед яких були амбасадор Канади в Україні Франсуа Матіс, президент фірми "Телеглоб" Мартін Форніє, представники компаній "Сомітома" En-I-Ci, першого заступника міністра зв'язку України Юрія Соловйова, керівників концернів РРТ та УТЕЛ, представників обласної та районної адміністрацій, інших офіційних осіб та численних журналістів.

Урочистості в Золочеві минулися і на "Львів—Азимуті" розпочалася щоденна буденна праця. Україна продовжує розбудову власної мережі та засобів міжнародного зв'язку. На черзі — спорудження великого телестрою біля Києва, створення українського супутника зв'язку та вирішення інших завдань, передбачених національною програмою розвитку зв'язку і комунікацій.

Ольга Павлишин-Кобзар

ОСТАННІЙ ТРАНСПОРТ

Коли я прочитала спогад отця д-ра Кладочного про Березу Картузку, а спеціально про поворот з неї, скортіло написати про останній транспорт до Берези.

Застерігаюся, що ні дат, ні прізвищ не пам'ятаю. Мене арештували весною 1939 року в поїзді сонячний ранок і по коротких переслуханнях примістили в келі на Бригитках. Зі знайомих застала я там Ольгу Череминську і п'ять інших "націоналісток", переважно дівчат з околиць Львова, а за два дні привели сюди Гаю Воронку — не пам'ятаю з яких околиць. Так що було нас сім "політичних" і 11 "безполітичних", як подавала наші співмешканка-жидівка своїм співрозмовникам через вікно, за що завжди йшла нокувати до карцеру.

Одного ранку викликали мене "з речами" з келі. З різними припорошеннями, перекажи, дай знати, повідомити прощання з співтоваришами й вийдеш. Долучуюся до групи жінок, що вже усталені на подвір'ї. Недалеко стоїть Оля Сорока-Маланчук, а в групі чоловіків над усіма височіла голова з темними кучерями М. Перуна з Личакова.

Що буде з нами — питаємо одна одну — хіба випускають? Але нас так багато! Тоді що — куди? Ніхто не знає.

З групи викликали нас трьох дівчат: Ольгу С. М., мене й когось третього — не пам'ятаю — завели на шпитальку. Там застали ми ще дві знайомі львів'янки: Стефу Тисович Федорів і Дору Дмоховську-Левичу. На наше здивування (а пізніше й радість) вони мали наплечники й повний пластовий виряд. Ох арештували з домів і вони знали, що їдуть до Берези. Як пригодили нас той пластовий виряд! Кош стелили ми на підлозі (для нас нар не було), а накривалися куртками й рушниками.

Я не мала нічого теплого, бо як арештували був сонячний весняний день, а до тюрми не просила приносити теплий одяг, бо не думала, що задержусь довше — це ж

війна.

Була з нами й Оля Череминська, але вона вернулася на келію, бо чомусь пожалувала її наша доглядачка Насельська, яка сказала їй: "гудай достане пані раз денне зупе, а що там бендє — не вядомо". Дивувалися ми за "ласку", але доглядачка вирізняла трошки Ольгу, бо їй мабуть імпонувало, що Оля діставала гарне-пахуче білля й щоденні обідні з дому. Ми також були вдячені, бо Оля радо ділялася з нами.

На "шпитальці" лишилося нас п'ять і там ми переночували.

Слідуючий день раненько — стукіт у двері й знову "виходити з речами". На в'язничному подвір'ї була вже група чоловіків. Очіма шукаю знайомих, але нема часу. Усталюють нас п'ятками — нас п'ять жінок, а за нами 75 чоловіків. Довкола нас повно поліції з багнетами, "на гостро".

Ідемо Городечською на напрямі Краківської площі. Велика колона. Прохожі пристають і здивовані оглядають нас. Деякі жінки, що несли свій базар на продаж, мають сльози в очах, хрестяться. Ідемо на напрямі Підзамча. Це була приблизно шоста година ранку.

Хтось з прохожих пізнав мене й доніс моїм родичам, що нас вели на розстріл. (Довідалася, як вернулася з Берези). Прости мене, моя Мамо, за твої сльози — я завжди була "непошидним духом".

На станції Підзамча стояли вже приготівані вагони й туди нас заладували. Але поїзд не рушав, ажраз гудки-сирени заповідали летунський налет. Наша "охорона" скоро відікала з поїзду, заборонивши нам навіть виставити голову, "бо стріляють".

Ми раділи налетові, бо ануж буде нагода втекти, але не втіли, налет відікликани. Час відсутності наших охоронців ми використали, щоб поінтересуватися нашими хлопцями. Знаходили знайомих, хтось з них був дуже перестурований і захрип. Але одна з нас мала дрібку меду й передала. І дуже приємно було мені, що по стільки роках на конвенції УАКРаді незнайомий чоловік підійшов до мене й дякував за мід, який "вартував мені життя".

До Берези їхали ми довго, бо деякі станції були

збомблені, а деколи перецікували бомблення.

Доїхали. Знову усталені в колону, оточені поліцією, рушаємо в дорогу. І дивно й боляче було, коли місцеві дівчата викрикували за нами "бандичи" й кидали камінням. Вирімо, що це не поліцуки, а наведені діти займанців.

Дорога довга й томляча. Перед брамою відчитують прізвища й усталюють по двох. Поліція усталені в два ряди напроці себе з піднесеними палицями. Перше йдуть чоловіки. Не їдуть, а хто може, біжить, бо палиці поспішно падають на їхні плечі. Відвертаємо голови — закриваємо очі. Нагло почула стогін. Це отець Череминський, що був калікою на ногу, не міг бігти, а палиці лупили і лупили.

В Березі була недовго, бо як розказує отець Кладочний прийшло 17-те вересня. Хтось прибіг у нашу кімнату й тихцем повідомив, що нема поліцаїв (недавно дістали нові мундюри, якими дуже гордилися), а далі, що й брама відкрита.

Але ми зразу не вибігли, бо ануж це трюк, щоб нас вистріляли — ми ж хотіли втікати. Аж прийшов чоловік з їхнього табору й переказав, щоб поспішати. На подвір'ї шукали своїх знайомих-львів'ян. Тут побачила я сусідку з Личакова Марійку Криву, яка, хоч мала туберкульозу й гарячкувала, була заслана в Березу. Вона була дуже вичерпана й скоро по повероті до Львова померла.

Приєднавшись до групи львів'ян, вирушаємо в дорогу. Приємно було переконатися, що ті, що кидали камінням — це не наші поліцуки, бо вони зустрічали нас хлібом і молоком. При дорозі були розстелені скатерті з накрайними кусниками хліба, а жінки наливали нам молока з великих баньок. То була справжня розкіш! Але ми поспіхом випинали молоко, хліб брали в руки, бо боялися, щоб не дігнали й не завернули. Пізніше жаліли ми, що не брали більше хліба, бо не раз приходилося йти голодним.

Пригоди по дорозі до Львова докладно описав отець д-р Кладочний, то не буду повторяти. Але не довго довелося мені бути у Львові. Після наказу голоситися щоденно на станції НКВД на Курковій, прийшлося взяти наплечник і йти в незнає.

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1)

зорганізували їх такі організатори: І. Чопко — 19 членів, В. Корчинський — 10 членів, В. Кроп — чотири та Н. Велич — два. По одному членові дали вісім організаційних осягн присутні нагородили цей звіт гучними оплесками. За Округу Бостон звітувала головна радна А. Ремик. Ця Округа придбала до вересня 15 членів. Першумом в Окрузі є Д. Галонка з 10 новими членами. Анна Ремик приєднала до двох членів. За Округу Нью Гейвен звітував голова В. Василенко. Він подав, що здобуто 21 членів, а першумом є довголітній організатор і секретар 59-го Відділу Тарас Сливінський, який здобув дев'ять членів. Потім слідує Т. Фініс з трьома членами та проф. І. Телюк і С. Гулич з двома членами. П'ять організаторів по одному членові. Округа Трой-Олбані придбала вже 31 члена. У звіті голови П. Шевчука з'ясовано, що В. Варшона, секретар 266-го Відділу, веде перед з 11 новими членами. Опісля слідує П. Шевчук з дев'ятьма членами та С. Гаврилук і М. Савків з п'ятьма членами. Голівний радний В. Квас також придбав одного члена. Округа Вунсакет вже придбала 12 членів. Голова Л. Гардінк сам придбав сім з них, І. Лаба — чотири та М. Іваничський одного.

У. Дячук погратувувала всіх, хто причинився до організаційних здобутків в 1993 році і просила не забувати, що до кінця року короткий час і треба нам усім якнайбільше докласти всіх заходів, щоб досягнути намічену річну квоту 2,000 нових членів. Досі за дев'ять місяців придбано до нашої організації 996 членів. Найкраще вив'язалася Центральна Округа, бо виконала організаційну квоту на 120%, а Округа Піттсбург вже виконала на 96%, Янгс-таун на 80% та Сиракюз-Ютика на 72%. Інші Округи досягнули 62% квоти і менше. У. Дячук подала, що крім відділових організаторів маємо від двох років також професійних, які продають також дуже багато пенсійних грамот, які універсальні грамоти. Працює від року канцелярія УНС у Аллентауні, Па., та є плани відкрити чергову канцелярію у Пармі, Огайо. Досі продано, після чотирьох місяців, 32 універсальні грамоти, а інших 10 є процесуванні. Заангажування професійних продавців є зумовлене модернізацією забезпечення продуктів, вимогою забезпечення урядів мати більше професійних продавців забезпечення та потребою конкурувати з забезпеченими компаніями щодо підходу до продажу та пояснення наших забезпечених продуктів. Проспекти молодшого покоління мають інші вимоги і потреби, як мали їхні батьки і діди, і

щоб притягнути їх в наші ряди, мусимо до них достосуватися.

Головний секретар В. Сохан у своїй доповіді заторкнув справу виповнення членських аплікацій, говорив про межі забезпечення без ларських оглядин, про обрахування зворотних вартостей, про додаткові знижки при вищих сумах забезпечення, про знижкові одноразові вкладки при вплатах вкладок за більшу суму забезпечення та про нові термінові вкладки і як вони відрізняються для жінок, чоловіків, курців і некурців. Також В. Сохан присвятив багато уваги пенсійній грамоті та пояснював її певними ілюстраціями.

Опісля У. Дячук порушила інші справи, що відносяться до святкування 100-ліття УНСОюзу, яке обходиться вже в наступному році. Вона поінформувала учасників наради, що 15-го вересня ц.р. припадало 100-річчя від дня вийшло у світ перше число „Свободи“. Цю знаменну дату відзначено у Альманаху на 1993 рік, видано 12-сторінкове число „Свободи“ присвячене 100-літтю та відбулося у Головної Канцелярії УНСОюзу 26-го вересня прийняття для всіх, хто дописував у нашому щоденнику. У приготуванні є відео про відзначення. У зв'язку із 100-літтям УНСОюзу вже маємо готовий манускрипт нової історії УНСОюзу авторства д-ра Мирона Куропаса, який розглядає до друку Видавництво Торонто-ського університету. Приготовляється його переклад на українську мову.

У приготуванні є книжка фактів про УНСОюз, яка має зібрати всі теперішні дані про нашу установу. У підготовці є зорова виставка про наше століття, в якій постарасмося включити і нові світліни про відділи, конвенції, округи та про всі братські та громадські діяльність УНСОюзу. Цю виставку, яка буде пересувною, постарасмося висилати з міста до міста під час відзначення 100-ліття нашої установи. Безперечно, що відбудемо відзначення заснування УНСОюзу у Шамоні, Па., та вже заплановано концерти у Карнегі Голлі і у Філадельфії, Па. Кожна Округа і по можливості кожний відділ повинні запланувати свої відзначення, а про ці плани треба повідомити Головну Канцелярію. Головна Канцелярія звернулася до відділів і Округ, щоб подали прізвища осіб, які вже відійшли у весвіт, але заслуги яких для організації треба нам тепер відмітити.

Опісля У. Дячук роздала присутнім статистику дотажі за останні чотири роки, в якій є подані суми виплат з Братського фонду. Ця статистика докладно вказала, що майже кожного року УНСОюз виплатив близько півмільйона доларів на підтримку членів стипендіями, на видання публікацій, допомоги церквам, науковим і

молодечим установам, як і на допомогу відбудови України. Цю статистику треба використовувати, коли говоримо про перспективи УНСОюзу.

Тут головний передсідник подала до відома, що саме того самого дня, на Союзівці відбувається з'їзд учителів англійської мови, які давали лекції в Україні під

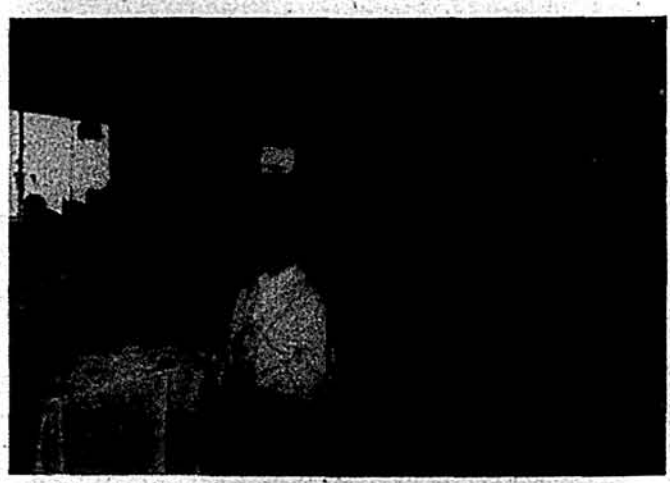
час літа ц.р. і що по вечері промовить до учасників наради д-р Зірка Воронка, директор цієї програми УНСОюзу, та проф. Галина Кутко, одна з професійних учительок, які поінформують, як ця програма працює і які користі вона дає слухачам, як також поділяється своїми спостереженнями. Повідомлено також

З. Воронка

Г. Кутко

Учасники наради на Союзівці

Український Танцювальний Ансамбль „Волошки“

має особливу шану запросити вас з родиною на

ОСІННІЙ БАЛЬ

що відбудеться

в суботу, 6-го листопада 1993 р., о год. 9:30 веч. в Українському Освітньо-Культурному Центрі 700 Cedar Road, Philadelphia, Pa.

До танців гратиме оркестра „КРИСТАЛЬ“ Ансамбль „Волошки“ виступить о год. 9:30 веч.

Вступ, включно з легким буфетом, для дорослих 20 дол., для студентів 15 дол.

Вступ і пожертви на покриття коштів подарюють Ансамблю „Волошки“ в Україну - літом 1994 р.

Просимо зарезервувати столики у Вірні Бормо-Гомік на число тел. (215) 379-3374

учасників про акцію удільного перших гіпотечних позичок членам та роздано відповідні інформації на письмі.

У. Дячук звернула увагу на великий вклад праці і грошей у відновлення Союзівки. Вона також заторкнула справу Будівлі УНСОюзу, винаймання порожніх поверхів та справу зниження відсоткової стопи від боргових зобов'язань. Говорачи про чергову Конвенцію УНСОюзу У. Дячук згадала, що згідно з конвенційною ухвалою вже підготовлено зміни статуту УНСОюзу. Спеціальна комісія працювала три роки і виготовила проєкт, який буде скоро опублікований для розгляду членства, а опісля делегатами для ухвалення на черговій Конвенції.

На закінчення У. Дячук підкреслила, що обов'язком кожного з нас є підшукувати і притягати до праці у нашій установі людей з молодшого покоління, бо тільки в цей спосіб затримасмо УНСОюз членською організацією та запевнимо йому далі майбутнє. Хоча поглядає нас усіх був звернений продовж трьох років на Україну, ми не можемо забувати, що наші діти, внуки і правнуки будуть далі жити в Америці і що мусимо забезпечити майбутність української громади та скріпити наші Церкви і давню засновану організацію.

Після вечірні учасники наради мали можливість заслухати інформації від д-р. З. Воронки як працює програма УНСОюзу „Навчання англійської мови в Україні“ вже два роки, про це, що кожного року біля 80 учителів англійської мови відбули 81 курсів, яких вислухали 1,300 студентів. Ці курси давали у 18-ох областях та 42-ох місцевостях. З-поміж 23-ох учителів у цьому році 23% вчили також минулого року. 44% учителів — це професійні вчителі. Всі учасники — добровільці, які самі собі оплачували дорогу і інші незначні видатки.

Проф. Кутко описала свої спостереження з перебування у Києві літом 1992 року та порівняла із досвідом з літа 1993 року. Вона підкреслила, що мала велике задоволення з переведення курсів та вірила, що вони приносять велику користь особам, які їх вислухали. Ці курси не тільки є присвячені англійській мові, але вони також дають слухачам можливість довідатися про життя українців в ЗСА, про наш спосіб підходу до життєвих справ, як також дають погляд на спосіб мислення західного світу.

Опісля, у приміщенні головного будинку Союзівки, учасники наради ще довго дискутували на різні теми, пов'язані з Україною, та обмінювалися новими вітаннями і своїми поглядами.

На закінчення наради В. Сохан подякував прийавним організаторам за передання йому 21 аплікації нових членів. Тим вони доказали, що в УНСОюз зберігаємо давню традицію, що на збори все слід привозити нові аплікації.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У репортажі „Проблема „ви і ми“ очима студентів з України“, який був опублікований у „Свободі“ ч. 198 з вівторка, 19-го жовтня, в останній колонці на ст. 8, де вивислено інших членів Управління Фонду Розвитку Освіти при Товаристві Українських Бізнесменів і Професіоналів у Нью Джерсі, помилково написано „Андрій Влех“, а має бути Андрій Рак. — Ред.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕБІЖНУ ПІДТРИМКУ! Ukrainian Free University Foundation, Inc. P.O. Box 10226 New York, N.Y. 10126

Осінній вечір 82-го Відділу СУА

Членки нашої загальної відомої громадської організації, Союзу Українок Америки, популярно знайомі як „союзняки“, повернувшись із своїх літніх осель, як і з рідної України, яку всі тепер так численно відвідують, розпочали серію цікавих імпрес.

Членка 82-го Відділу Ірена Іванчишин враз з довголітньою дуже працюючою головою цього відділу, а тепер культурно-освітньою референткою Іваною Клим, вирішили влаштувати 10-го жовтня ц.р. в доміції СУА осінній вечір і рівночасно відвідати до збірок на будову репрезентативного музею в Нью Йорку.

Вечір відкрила теперішня голова 82-го Відділу Лідія Стасюк, вітаючи голову Округу СУА, Нью Йорк Надію Савчук, директорку Українського Музею Марію Шуст і редакторку „Нашого Життя“ Ірену Чабан та всіх присутніх. Вона підкреслила важливість продовження збірки фонду на музей відділами, бо Музей — це „дитина СУА“, якою треба опікуватися. Програму веде дуже активна членка 82-го Відділу Ірена Іванчишин. Відділ існує від 1964 року й був одним з перших відділів, заснованих, також з ініціативи І. Іванчишин, гуртка юних книголюбів. Вона з задоволенням привітала молодших членів Управи Музею, які теж інтенсивно продовжують розпочате „музейне діло“ з теперішньою почесною головою Іваною Рожанковською, та згадала, що для Метрополі Нью Йорку коначно потрібний престижний і професійно оформлений український Музей. Із змістовною та добре опрацьованою доповіддю виступила заступниця голови комітету збіркового фонду, членка 113-го Відділу СУА Оля Леванська. Вона звернула увагу на дві головні цілі й завдання Музею: зберегти скарби мистецтва для гро-

мади в діаспорі та її нащадків та рівночасно бути інформаційним центром, чи, як сказав мистець з України, „амбасадой“ нашої культури для чужинців. Важливу роль — як засіб поширювання інформації про українське мистецтво — відіграла пересувна виставка „Втрачені архітектурні пам'ятки України“ у різних містах Америки й Канади. (Каліфорнія, Массачусетс, Пенсильванія, Вісконсин, Квебек в Канаді й інші). Англомовна преса не лише Нью Йорк, але у згаданих Штатах докладно інформувала про українське мистецтво. До збагачення інформаційної діяльності Музею причиняється у великій мірі теж його куратор народного мистецтва Люба Волинська своїми доповідями не лише для української громади, але і для чужинців. Із 18,000 збірок фотографій багато вивиснено для вжитку істориків. Управа Музею влаштує виставку мистець з України і спроваджує мистецтвознавців та доповідачів до праці в Музею, висилає каталоги в Україну, де деякі з них передрукуються. Музей віддає директору Національного Музею у Львові Андрію Новаківському. Недоліком у праці Музею є невідповідне приміщення. 1993-ий рік є роком збірки фондів на будову репрезентативного будинку.

Голова Комітету збіркового фонду, велика ентузіастка Музею Анна Алишківська подякувала доповідачів О. Леванській та членкам 82-го Відділу за влаштування імпреси на користь Музею, який має велике завдання в діаспорі й Україні для виховання покоління.

Після вечірні учасники наради мали можливість заслухати інформації від д-р. З. Воронки як працює програма УНСОюзу „Навчання англійської мови в Україні“ вже два роки, про це, що кожного року біля 80 учителів англійської мови відбули 81 курсів, яких вислухали 1,300 студентів. Ці курси давали у 18-ох областях та 42-ох місцевостях. З-поміж 23-ох учителів у цьому році 23% вчили також минулого року. 44% учителів — це професійні вчителі. Всі учасники — добровільці, які самі собі оплачували дорогу і інші незначні видатки.

Проф. Кутко описала свої спостереження з перебування у Києві літом 1992 року та порівняла із досвідом з літа 1993 року. Вона підкреслила, що мала велике задоволення з переведення курсів та вірила, що вони приносять велику користь особам, які їх вислухали. Ці курси не тільки є присвячені англійській мові, але вони також дають слухачам можливість довідатися про життя українців в ЗСА, про наш спосіб підходу до життєвих справ, як також дають погляд на спосіб мислення західного світу.

Опісля, у приміщенні головного будинку Союзівки, учасники наради ще довго дискутували на різні теми, пов'язані з Україною, та обмінювалися новими вітаннями і своїми поглядами.

На закінчення наради В. Сохан подякував прийавним організаторам за передання йому 21 аплікації нових членів. Тим вони доказали, що в УНСОюз зберігаємо давню традицію, що на збори все слід привозити нові аплікації.

Членки нашої загальної відомої громадської організації, Союзу Українок Америки, популярно знайомі як „союзняки“, повернувшись із своїх літніх осель, як і з рідної України, яку всі тепер так численно відвідують, розпочали серію цікавих імпрес.

Членка 82-го Відділу Ірена Іванчишин враз з довголітньою дуже працюючою головою цього відділу, а тепер культурно-освітньою референткою Іваною Клим, вирішили влаштувати 10-го жовтня ц.р. в доміції СУА осінній вечір і рівночасно відвідати до збірок на будову репрезентативного музею в Нью Йорку.

Вечір відкрила теперішня голова 82-го Відділу Лідія Стасюк, вітаючи голову Округу СУА, Нью Йорк Надію Савчук, директорку Українського Музею Марію Шуст і редакторку „Нашого Життя“ Ірену Чабан та всіх присутніх. Вона підкреслила важливість продовження збірки фонду на музей відділами, бо Музей — це „дитина СУА“, якою треба опікуватися. Програму веде дуже активна членка 82-го Відділу Ірена Іванчишин. Відділ існує від 1964 року й був одним з перших відділів, заснованих, також з ініціативи І. Іванчишин, гуртка юних книголюбів. Вона з задоволенням привітала молодших членів Управи Музею, які теж інтенсивно продовжують розпочате „музейне діло“ з теперішньою почесною головою Іваною Рожанковською, та згадала, що для Метрополі Нью Йорку коначно потрібний престижний і професійно оформлений український Музей. Із змістовною та добре опрацьованою доповіддю виступила заступниця голови комітету збіркового фонду, членка 113-го Відділу СУА Оля Леванська. Вона звернула увагу на дві головні цілі й завдання Музею: зберегти скарби мистецтва для гро-

мади в діаспорі та її нащадків та рівночасно бути інформаційним центром, чи, як сказав мистець з України, „амбасадой“ нашої культури для чужинців. Важливу роль — як засіб поширювання інформації про українське мистецтво — відіграла пересувна виставка „Втрачені архітектурні пам'ятки України“ у різних містах Америки й Канади. (Каліфорнія, Массачусетс, Пенсильванія, Вісконсин, Квебек в Канаді й інші). Англомовна преса не лише Нью Йорк, але у згаданих Штатах докладно інформувала про українське мистецтво. До збагачення інформаційної діяльності Музею причиняється у великій мірі теж його куратор народного мистецтва Люба Волинська своїми доповідями не лише для української громади, але і для чужинців. Із 18,000 збірок фотографій багато вивиснено для вжитку істориків. Управа Музею влаштує виставку мистець з України і спроваджує мистецтвознавців та доповідачів до праці в Музею, висилає каталоги в Україну, де деякі з них передрукуються. Музей віддає директору Національного Музею у Львові Андрію Новаківському. Недоліком у праці Музею є невідповідне приміщення. 1993-ий рік є роком збірки фондів на будову репрезентативного будинку.

Голова Комітету збіркового фонду, велика ентузіастка Музею Анна Алишківська подякувала доповідачів О. Леванській та членкам 82-го Відділу за влаштування імпреси на користь Музею, який має велике завдання в діаспорі й Україні для виховання покоління.

Після вечірні учасники наради мали можливість заслухати інформації від д-р. З. Воронки як працює програма УНСОюзу „Навчання англійської мови в Україні“ вже два роки, про це, що кожного року біля 80 учителів англійської мови відбули 81 курсів, яких вислухали 1,300 студентів. Ці курси давали у 18-ох областях та 42-ох місцевостях. З-поміж 23-ох учителів у цьому році 23% вчили також минулого року. 44% учителів — це професійні вчителі. Всі учасники — добровільці, які самі собі оплачували дорогу і інші незначні видатки.

Проф. Кутко описала свої спостереження з перебування у Києві літом 1992 року та порівняла із досвідом з літа 1993 року. Вона підкреслила, що мала велике задоволення з переведення курсів та вірила, що вони приносять велику користь особам, які їх вислухали. Ці курси не тільки є присвячені англійській мові, але вони також дають слухачам можливість довідатися про життя українців в ЗСА, про наш спосіб підходу до життєвих справ, як також дають погляд на спосіб мислення західного світу.

Опісля, у приміщенні головного будинку Союзівки, учасники наради ще довго дискутували на різні теми, пов'язані з Україною, та обмінювалися новими вітаннями і своїми поглядами.

На закінчення наради В. Сохан подякував прийавним організаторам за передання йому 21 аплікації нових членів. Тим вони доказали, що в УНСОюз зберігаємо давню традицію, що на збори все слід привозити нові аплікації.

З черги відбувся показ одягів, які є власністю Л. Зелік і Л. Крушельницької, з докладними й чіткими поясненнями членки 82-го Відділу Зіни Раковської, яка рівночасно моделювала оригінальну гуцульську блузку. Строй моделювали доні і внучки членки 82-го Відділу. Одяги: закарпатський — Ліда Гошовська, буковинський — Марта Іванчишин-Пушка, полтавський — Ксенія Гутник-Раковська, Милою повою були дві маленькі моделі — Наталка й Діана Раковські, які моделювали прегарні лемківські одяги.

В музичній частині імпреси виступила солістка-сопрано Святослава Качарай, яка при акомпаньєменті о. Михайла Лева виконала три пісні: „Україно моя“ — музика Поладка, „Чорнобривці“ — музика Верменича й „Соловейка“ — народна пісня в обробці Заремби. С. Качарай, солістка хору „Думка“, своїм м'яким тембром ліричним сопрано прикрасила програму вечора, а свій гонорар обое виконавці зложили на музейний фонд.

Відбувся теж тягнення лосьов — „музейної лотереї“. Кошички членки 82-го Відділу Мірослава Савчак зложили 200 дол. на Музей. Працювати і скромна директорка Музею Марія Шуст подякувала жіноцтво за труд та підтримку Музею, а Іванка Клим подякувала прелегентці та всім виконавцям, М. Савчак та всім присутнім за участь. Імпреса закінчилася приємним товариським вечором.

Ольга Гасцька

Політика...

(Закінчення зі стор. 2)

коли приходить небезпека послаблення духу таких державних націй, як німецька чи французька, то що мовити про нас? Нам приходить з тим рахуватися і якщо із тим жити. Світова економіка несе із собою через мірашівні державних кордонів сумерк національних держав.

Та повертаючи до більш щоденного і конкретного: на мій розсуд, теперішній Уряд України не такий злий, який багато з нас його визнає. Захід має свої проблеми, боїться нових Босній, заінтересований у тому, щоб Росія виконувала на терені колишнього СССР роллю поліціанта. ЗСА бажать собі Росії надто сильною, та все ж хочуть її мати впливовою на Сході. Тож у тих умовах нам здати собі справу з того, що Україна не може бути такою, якою в задумах хотіли б багато з нас її мати. Спалах націоналізму на руїнах СССР — явище хвилеве. Провідні державні Заходу переводять нині. Буде кінець й російському націоналізму й імперіалізму. Нині йдеться про те, щоб Україна перестала суматомо і сконфю-

ження переходового періоду та „сидіти“ за розвитком. у посткомуністичному і постіндустріальному світі, не втратила в поході орієнтації: змагатися за реалізацію здійсненого, жити майбутнім, а не минулими мріями.

Коли в такому світлі розглядати політику теперішньої голови правління України, то в моїх очах вона не така негативна чи навіть „зрадницька“, як то їй дехто докоряє. Кравчукова політика має на меті досягнення й досягнутого; вона розважна, реальна, спрямована на те, що в даних умовах можливо здійснити. Коли державний плюралізм знаходить нині перевагу і є важливим фактором у старовинних державнах-націях, то як не брати там того до уваги, державотворенні в Україні, де такі важкі і, здавалось би, непересторні перешкоди? Не притосовувати політику до дійсності, а керуватися мріями? Хто ж не бере нині дійсності до уваги, тому порадити повернути до писання поезій. Це жанр, з якого вийшло багато наших політичних діячів, і де вони можуть мати есентуально досягнення. Епоха політичного мрійництва прогинула у світі давно.

В МОСКВІ НА СУДОВОМУ процесі у справі організаторів державного перевороту в серпні 1991 року зачитано перший том звинувачення. З цього стали відомими чимало подробиць підготовки путчу, між іншим і те, що за наказом тодішнього голови КГБ Володимира Крючкова підслухувано телефонічні розмови державних діячів і плановано арешти активістів демократичних рухів у Советському Союзі. Всіх томів звинувачення є п'ять.

Президія Української Американської Координаційної Ради

складає щирю підку за пожертви на ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ при УАКРаді з приводу похорону

бл. п.

ФОТИМИ ВИННИКІВ

Замість квітів на сабку можна зложити:

100 дол. — Беген і Марія Стахля; по 50 дол. — Роман і Марія Демілюк, Теодозій і Віра Сендзік, Зенон і Лєся Стахля, Михайло і Михайлина Баран, Іван і Іванка Хамулик та Орест і Слава Мендичук; 30 дол. — Роман і Стефа Барановські; 20 дол. — Борис Стахля.

Разом — 450 дол.

ПРЕЗИДІЯ УАКРАДИ

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

повідомляє, що

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГ БАФФАЛО - РОЧЕСТЕР

ВІДБУДУТЬСЯ СПІЛЬНО

в суботу, 30-го жовтня 1993 р. о год. 2-й по пол. в залі УКЦеркви св. Івана Хрестителя 3275 Elmwood Avenue, KENMORE, N.Y.

В нарадах повинні взяти участь члени Управи Округних Комітетів, відділові урядовці, організатори та делегати 32-го Конвенції.

Осінні наради призначаються організаційним справам, Конвенції УНС у 1994 р. та святкуванням 100-ліття існування нашої Установи.

Голови Округу:

Роман Конотопський (716) 877-0057

Петро Дябова (716) 621-5230

Для всіх присутніх на нарадах подаватиметься полуденок. УЧАСТЬ У НАРАДАХ прощу зголосити Голові вашої Округи перед 23-м жовтнем.

OKSANA PICK UP SERVICE
Забіраємо кожен пакунок з кожної хати в Америці БЕЗКОШТОВНО!
Для відбору 1 800 965-7262

ЗЕЛЕНЕ ДИВО ЗЕМЛІ

Книжка-картинка для дітей 6-8 років.
Розробка теми і текст: Елла Давиденко
Малюнок: Сергій Павленко
Редактор: О. П. Бандура

Київ, видавництво „Грайлик“, 1991, з Харківської фабрики дитячої поліграфічної іграшки, стор. 30. Ціна 2.00 дол.
Можна набувати у книгарні Свободи.
Мешканці штату Нью Джерсі зобов'язані доплатити до ціни 6% продажного податку.

Кобзарство Сумщини сягає сивої давнини. Приблизно 1736 року в Глухові відкрито першу музичну школу, яка готувала співаків музикантів (бандуристів і гусярів) не лише для України, а для цілої Європи.

У Ромнах перші лекції гри на бандурі брав Остап Версай, а згодом тут навчався Євген Адамцевич. Згідно з переказами, будучи бандуристом переняли перлину української музичної культури, ось як „Запорізький марш“, вони босоніжками йонами жадібно всмек

ЗУСТРІЧ З КОБЗАРЯМИ УКРАЇНИ СУМИ

Стоять зліва Микола Мошик — керівник ансамблю, з солістами: Наталка Кулаченко, Світлана Коломійченко, Олена Назаренко та студентка музично-педагогічного факультету Педагогічного інституту Тетяна Руденко.

тували гру кобзаря, щоб потім самим нести це мистецтво людям.

На початку 1939 року, на межі Чернігівської, Полтавської та Харківської областей утворено Сумську область, до якої увійшли такі центри кобзарського мистецтва: Охтирка, Кролевець, Глухів, Лебедін, Велика Писарівка, Конюток, де ще й досі витає дух кобзарства. На жаль, сусідство з російськими областями — Брянською, Курською — наклало свій вплив на розвиток культури не лише Сумщини, а всієї Слобідської України, де рідну мову забували, а за гостре кобзарське слово зазнавали утисків.

Є. Адамцевич в Ромнах, Є. Мовчан з Великої Писарівки були репресовані і розстріляні. Залишилися ще учасники Конотопської капелі бандуристів „Відродження“ — Г. Попов, І. Безпалый та 87-річний кобзар О. Ковшар, який ще донині

несе думи людям. Він також брав участь напередодні референдуму в 1991 році, де проспівав „Думу про Калнищевського“ та „Вставай, Україно“.

В 1960 році в Сумах відкрився музичний училище, яке нині носить ім'я славного земляка, композитора Д. Бортнянського. Першим викладачем з класу бандури (1964—1973) був випускник Харківської консерваторії М. Феденко, а вже від 1973 до 1977 рр. вів бандуру письменник-кобзар М. Литвин, випускник Львівської консерваторії ім. М. Лисенка, який вчився у проф. Герасименка.

І, нарешті, починаючи з 1977 року по сьогодні, класу бандури очолює випускник Київської консерваторії ім. П. Чайківського М. Мошик, який вчився у славного на цілу Україну народного артиста А. Бобиря.

Це надзвичайно талановитий кобзар, який присвятився бандурі цілковито. Він має за собою безліч виступів зі своїм великим ансамблем по різних національних концертах, а також дуже часто виступав сам з сольовими творами.

В основі його педагогічної роботи індивідуальні заняття з учнями, ансамбль бандуристів. Він, між іншим, згадував свої відвідини минулого року в Рівному, де між солістами Гриця, написувалася його вихованка Т. Івченко.

З-поміж його випускників я мав також нагоду слухати біля Києва в Стрипці Світлану Стопчак, яка там працює викладачем. Тут він

згадає також Анатолія Хашука, який пропагує „Боже слово“ під супровід бандури і має навіть своїх учнів у кобзарській школі м. Києва. А скільки закінчило, чи навчаються у вищих навчальних закладах освіти! Але основне є те, що всі випускники, працюючи по дитячих музичних школах, створюють ансамблі чи капелі бандуристів. Там також з'являються талановиті учні, хлопчики, — надія на майбутнє мистецтва, сказав Мошик.

Він згадав про вечір, присвячений 100-річчю від дня народження визначного бандуриста України В. Кабачка. На ньому його студенти розповідали про життєвий і творчий шлях цього непересячного кобзаря. На цьому концерті були виконані здебільша твори в його обробці.

До останніх замітних подій в його кобзарській праці слід віднести відкриття класу бандури на музично-педагогічному факультеті Сумського Педагогічного Інституту.

Він з захопленням розповідав, як минулого тижня мав концерт в одній загальноосвітній школі, де за допомогою пісні розповідав про останні дні Запорізької Січі: про земляка — останнього кошового П. Калнищевського, про якого недавно вийшла ціла епопея. Концерт вийшов дуже успішно, бо, як він сказав, учні сиділи, мов мишията, вони були захоплені тим, що почули слово правди про нашу історію та про наше сьогодні.

Про такі і подібні концерти, організовані кобзарем, мені довелося почути багато більше.

Сумщина має кобзаря в особі Мошика, який може гордитися.

Микола Чорний-Досінчук

• SERVICE •

Українська фірма „КАРПАТИ“
Займається ремонтним і перебудовою домі і підвальних приміщень (basement). Plumbing, Bathrooms, Tiles, Electric, Carpentry, Welding, Roofing, Brick Pointing, Painting and Decorating. Fully Insured.
Tel.: (718) 507-8738

• НА ПРОДАЖ •

В місті Києві

продається два авто, два гаражі, дача, дві квартири. Телефонувати до Києва:

0117 044 220-0049

Питати Асію

UKRAINIAN SINGLES

NEWSLETTER

Serving Ukrainian singles of all ages throughout the United States and Canada.

For information, send a self-addressed stamped envelope to: Single Ukrainians P.O. Box 24733 Phila., Pa. 19111

ПРАЦЯ

ПОШУКУЄМО

РОБІТНИКІВ

до будови, малювання і шпалерування. Постійна праця в Мангеттені. У віці від 25-35. Тел.:

(516) 829-5790

Пошукую ЖІНКУ

до опіки двох дітей. Платня, харч і нічліг, включно. 70 миль на північ від міста Нью Йорку. Прошу тел. на число

(914) 221-0919

по 7-й веч.

Пошукуємо ЖІНКУ

до опіки трьох дітей (двоє шкільного віку) та до легкої домашньої праці. Прошу телефонувати після 7-ої години веч.

(201) 851-2704

26 First Avenue
Tel (212) 473-3550
New York, N.Y. 10009

МАЄМО БАНДУРИ НА ПРОДАЖ

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ

ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО — директор

Родина ДИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуговування ЦИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Банду Бруку і перевезенням тілних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Shuyesant Avenue
(corner Stanley Ter.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5355

Від 1928

SENKO

FUNERAL HOMES

ПОХОРОННЕ

ЗАВЕДЕННЯ

СЕНКА

Єдине в Нью Йорку похоронне заведення, власником і управителем якого є українська родина.

- традиційні українські послуги, що надаються особисто;
- Організація похоронів у Брукліні, Бронксі, Нью Йорку, Кінгс-Іленді, Лонг-Айленді тощо.
- На всіх цвинтарях, включно з цвинтарем св. Духа і св. Анни.
- Організуємо міжнародні перевезення.
- Замовне погладження похоронів.

HEMPSTEAD FUNERAL HOME - 89 Peninsula Blvd Hempstead, N.Y. 11550 516-461-7460

SENKO FUNERAL HOME - 43-15 Parsons Blvd. Jamaica, N.Y. 11432 1-718-657-1793

SENKO FUNERAL HOME - 213-215 Bedford Avenue Brooklyn, N.Y. 11211 1-718-388-4416

24 ГОДИНИ НА ДОБУ, 7 ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ.

Доброчинний бенкет українських шкіл у Дітроїті

Ідучи на добродійний бенкет українських шкіл парафії Непорочного Зачаття, ви вповні свідомі тих великих благ і добродійств, які спричинило їх існування для цілої громади та батьків дітей, які ці школи закінчили. 34 роки безупинної праці, понад 1,000 випускників, свідомих своєї національної приналежності, свідомих історії свого народу, моральних засад християнської релігії — це овочі праці та постійної опіки Церкви, відданої праці наших вчителів, яким добро нашої молоді лежало і далі лежить на серці. Доказом цієї дбайливості та правильного спрямування навчання нашої молоді в університетах, так що нині наша громада цілком забезпечена своїми професіоналістами різних звань.

Цьогорічний бенкет, який відбувся 10-го жовтня, стояв під знаком злучення початкової і середньої школи в одному будинку. Невідрадною дійсністю є, що кількість учнів у середній школі помітно зменшилась. Тут і там чується голоси, щоб середню школу замкнути. Обі школи, будучи парафіальними, отже без якоїсьбудь допомоги, стають великим тягарем для парафії нашого міста. І гідною найвищої похвали є постава наших священиків, які стараються зберегти ту школу якнайдовше, яка сьогодні під проводом сестри Теодозії, ЧСВВ, продовжує ту важливу працю.

Цьогорічним бенкетом провів Юрій Ласка, за професією адвокат, абсолютний наш шкільний. Великою atrakцією бенкету була присутність на ньому найсильнішого нашого співака Дмитра Гнатюка. Китицями квітів та широкими дитячими словами вітали його діти, дякуючи йому за труд

прибути до нас. Дівочий ансамбль середньої школи, приготований диригенткою Христею Липецькою в ніжній дівочій спосіб відспівали три пісні.

Промова, яку вголосив Дмитро Гнатюк, була в першій мірі широкою. Розказав дещо про своє життя під більшовицьким пануванням, яке знищило його брата, а його самого вислало на роботу на Урал, де дав себе пізнати як гарний співак, якому було дозволено вчитися співу. Хоч вже як професійний співак їздив майже по всьому світу, свободи він не мав. Йому заявили, що коли б залишився за кордоном, його ціла родина була б вивезена на Сибір. Сьогодні він радіє, що Україна вільна, хоч знає, які труднощі на дорозі до повної самостійності. Радіє, що в далекій Америці, він зустрічає дітей, які говорять рідною мовою, що є школи, які про це дбають. При цьому згадав працю своєї дружини Галини, доктора філологічних наук, яка працює над словником української мови, що часто вимагає героїчної боротьби. На кінець своєї цікавої розповіді заспівав „Боже Великий“, чим підняв на ноги цілу залу, а відтак при супроводі Марії Лісовської подарував нам ще дві пісні, доказуючи, який могутній і милозвучний його голос.

Потім промовляв о. парох Максим Кобасюк, на плечах якого спочиває цілий тягар втримання тих шкіл. Згадуючи вклад праці першої і другої еміграції в будову і розвиток українського життя в Америці, підкреслив вартість християнського і національного виховання молоді, яке може дати в першій мірі рідна хата і рідна школа, закликав громаду підтримувати

ці школи, які нашої молоді запевняють знання історії свого народу та його культури і релігійну спадщину. Він закликав громаду далі підтримувати матеріально свої школи і дякував тим, які це робили в минулому.

Надзвичайно зворушливо була поява о. д-ра митрата Стефана Кнапа, засновника середньої школи. Він згадав початкові труднощі, заохоту польського священика, який заявив йому, що коли б він мав тільки троє дітей, він заложив би школу. Він радіє успіхами учнів цієї школи, поруч нього стояв адвокат Юрій Ласка. Гаряче закликав громаду цю школу далі втримувати для добра цієї молоді.

Присутні на бенкеті були Владика О. Биковець та протопревітер о. Невмержичкий з катедри св. Покрови, даючи доказ зрозуміння ваги рідної школи.

Володимир Баран

ТРЕБА: М. ОЛИНЕЦЬ

У нарисі Володимира Романюка „Я серцем чую мій народ!“ („Свобода“, чч. 198, 199, 200 з 19-го, 20-го і 21-го жовтня ц.р.) скрізь слід читати Марію Олинець. — Ред.

• РОЗШУКИ •

Розшукую маминого брата **ДУБЯ МИКОЛУ** **МИКОЛАЙОВИЧА**, який нар. 1921-22 роках в смт. Перегінськ. Останні листи від нього одержали з Чикаго, Іл. Писати на адресу: Україна смт. Рокітнів вул. Набережна 1/1 Івано-Франківська обл. Сеньковичу Володимир Андрійовичу Тел. кв. 2-07-51

Розшукую родича **ЛЕОНІДА САВОВИЧА** **ЗАЙЦЕВА** рік нар. 1924, в місті Люботині, Харківська обл. Адреса в Америці невідома. Відомості слати до: Україна 24009 Житомирська обл. м. Бердичів вул. Білопольська Зайцев Володимир Миколайович

„ВЕСЕЛКУ“ — В КОЖНУ УКРАЇНСЬКУ РОДИНУ! ЗДІЙСНІМО ЦЕ ГАСЛО СВОЄЮ ВЧАСНОЮ ПЕРЕДПЛАТОЮ НА ДИТЯЧИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ, ЯКИЙ ВИХОДИТЬ В АМЕРИЦІ І ЯКИЙ НАСТУПНОГО РОКУ ВІДЗНАЧАТИМЕ 40-РІЧЧЯ СВОГО ІСНУВАННЯ!

Різдво не за горами! То ж принесемо святкову радість до своїх рідних. Подаруймо їм гостинці з американськими харчами!

A	C	M	N
Муха 25 Lb	Муха 50 Lb	М'ясо сніданкове 7.5 Lb	М'ясо сніданкове 4 Lb
Цукор 20 Lb	Цукор 50 Lb	Сардонки 3 Lb	Сардонки 3 Lb
Рис 20 Lb	Рис 50 Lb	Шонка 3 Lb	Суше молоко 2 Lb
Макарони 5 Lb	Макарони 5 Lb	Волощина 3 Lb	Олія 1 Gal.
Сіль 2 Lb	Шонка 3 Lb	Парівки 1 Lb	Шонка 3 Lb
Заг. вага 75 Lb	М'ясо сніданкове 5 x 12 Oz	Саламі 3 Lb	Макарони 6 Lb
	Волощина 5 x 12 Oz	Курячі зупи 24 pcs.	Рис 20 Lb
	Кава 8 Oz	Мушкетра 1.5 lb	Заг. вага 53 Lb
	Чай 100 pcs.	Заг. вага 32 Lb	
	Заг. вага 147 Lb		

\$ 98.00 \$ 175.00 \$ 89.00 \$ 95.00

G	S	D	B
Гречка 50 lb	М'ясо сніданкове 100 Lb	М'ясо сніданкове 12 Oz	Тістечка 3 Lb
Сир твердий 5 Lb	Гречка 50 Lb	Сардонки 1 Lb	Горіхове масло 2.5 Lb
Рис 20 Lb	Рис 20 Lb	Шонка 1 Lb	Шоколад-сироп 1.5 Lb
Олія 1 Gal.	Цукор 25 Lb	Волощина 12 Oz	Цукор-пудра 2 Lb
М'ясні вироби 7.5 Lb	Муха 25 Lb	Горіх в маринаді 1 Lb	Суша сметана 2 Lb
Маргарин 5 Lb	Олія 1 Gal.	Саламі 1 Lb	Руденки 2 Lb
Кава 08 Oz	М'ясні вироби 7.5 Lb	Рис 3 Lb	Чай 1.5 Lb
Чай 08 Oz	Маргарин 5 Lb	Макарони 5 Lb	Кава 2.5 Lb
Заг. вага 110 Lb	Каса 08 Oz	Олія 1 Qt.	Сушені овочі 1 Lb
	Чай 08 Oz	Суше молоко 2 Lb	Жувачки 1 Lb
	Заг. вага 250 Lb	Кава 08 Oz	Заг. вага 24 Lb
		Чай 10 Oz	
		Заг. вага 24 Lb	

\$ 255.00 \$ 215.00 \$ 79.00 \$ 72.00

R	K	O
Муха 25 Lb	Гречка 25 Lb	Гречка 10 Lb
Цукор 25 Lb	М'ясо 25 Lb	М'ясо 10 Lb
Олія 1 Qt.	Рис 5 Lb	Волощина 10 Lb
Шонка 7 Lb	Макарони 5 Lb	Макарони 5 Lb
Волощина 4 Lb	Олія 1 Gal.	Шонка 3 Lb
Маргарин 5 Lb	Шонка 4 Lb	Кава 08 Oz
Макарони 6 Lb	Кава 08 Oz	Цукорки 2 Lb
Чай 08 Oz	Цукорки 2 Lb	Заг. вага 80 Lb
Кава 08 Oz	Заг. вага 80 Lb	
Шоколад 5 pcs		
Заг. вага 92 Lb		

\$ 149.00 \$ 135.00 \$ 87.00

OKSANA INTERNATIONAL TRADE, Inc.
1111 East Elizabeth Avenue, Linden, NJ 07036
Працюємо Mon. - Fri. 9 to 6 Pm, Sat. 10 to 3 Pm

Air Ukraine

УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА
АВІАКОМПАНІЯ

Прямий перелет

з Нью Йорку до Києва

у вівторок

п'ятницю і неділю

Починаючи 2-го листопада

Для інформації та резервації просимо телефонувати

1(800)-UKRAINE

або

звертайтеся до свого подорожнього агентства

Air Ukraine • 551 5th Avenue • Suite 1010 • New York, N.Y. 10176